

Ze (h)erkent het voorkomen van maatschappelijke differentiatie, van organisaties als centrale actoren, van heterogene visies en uiteenlopende belangen. De zich reeds in de feiten aandienende supervisiestaat weet tevens dat enkel via communicatie – via overleg, samenspraak, ‘geconfereer’ – de door haar geregeleerde sectoren tot een actievere, niet op schijn-evidenties gestoelde zelfsturing zijn aan te porren. Uiteraard houdt al die communicatie ook een risico in. Niets garandeert de effectieve aanmaak van een werkbare contextbeschrijving, niemand verzekert een harmonieuze dialoog. Geen samenspraak zonder de mogelijkheid van conflicten of van sectoriële belangenconstellaties (van corporatistische communicatie). Dergelijke communicatieve risico’s vallen echter bij verre te prefereren boven de schijnze-

kerheid van een alleen maar efficiënt beleid. Nog meer gedwongen, van overheidswege opgelegde marktgerichtheid is gewoonweg geen plausible piste binnen beleidsdomeinen als cultuur, onderwijs of wetenschapsbeoefening. Topkunst tegen een schijntje voor een groot publiek: het kon niet, het kan niet, en het zal nooit kunnen zolang de kunst modern was, is en blijft.

Noten

- 1 Het hierna ontvouwd perspectief is veel verschuldigd aan de systeemtheoretische traditie binnen de sociologie, inzonderheid aan het oeuvre van de Duitse sociaal-wetenschapper Niklas Luhmann. Voor meer begeleidende tekst en conceptuele uitleg verwijs ik naar eerdere

- publicaties van mijn hand, zoals *Sociale systemen bestaan. Een kennismaking met het werk van Niklas Luhmann* (Leuven, Acco, 1997) en *Communicatie zonder mensen. Een systeemtheoretische inleiding in de sociologie* (Amsterdam, Boom, 1999). Voor een overzicht van Luhmanns kunstsociologie, zoals geformuleerd in *Die Kunst der Gesellschaft* (Frankfurt, Suhrkamp, 1995), zie het artikel ‘Moderne kunst en moderne maatschappij. Luhmanns kunsttheoretische observaties geobserveerd’, in *De Witte Raaf*, 1998, 12 (4), pp. 20-24.
- 2 Zie vooral N. Luhmann, *Die Wirtschaft der Gesellschaft*, Frankfurt, Suhrkamp, 1988, pp. 91-130.
 - 3 Zie vooral H. Willke, *Ironie des Staates. Grundlinien einer Staatstheorie polyzentrischer Gesellschaft*, Frankfurt, Suhrkamp, 1996.

FROE
THEATER
FROE

De Schone en het Beest

van Johan Buytaert

REGIE:
Marc Maillard

MET:
Guy Van Kueten
Tania Kloek
Peter Thyssen
Nele Goossens

EEN MUZIKAAL SPEL VOOR ALLE NIET-VOLWASSENEN VANAF 7 JAAR | TUSSEN 5 EN 27 FEBRUARI 2000 IN HETPALEIS